

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o varstvu gozdov

1. člen

V Pravilniku o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09 in 31/16) se 2. člen spremeni tako, da se glasi:

»2. člen (izrazi)

Izrazi, uporabljeni v tem pravilniku, imajo naslednji pomen:

1. Ekocelice so ožji deli gozdnega prostora, ki izboljšujejo njegovo pestrost in habitate vrst oziroma so pomembni za kritje, razmnoževanje in vzrejo mladičev v gozdu in ob gozdnem robu. Ekocelice se določijo zlasti v obliki mokrišč, nahajališč ogroženih rastlinskih vrst, habitatnega drevja in zatočišč.
2. Gozdni požar je proces hitrega gorenja, ki se nenadzorovano širi v gozdnem prostoru in povzroča škodo.
3. Grmišča in omejki so površine, ki so pretežno porasle z grmovno obliko vegetacije in so namenjene za kritje, prehranjevanje, razmnoževanje in vzrejo mladičev v gozdu in na gozdnem robu.
4. Habitatno drevje so odmrli in živa drevesa, naseljena z glivami ter živalskimi vrstami, drevesa z dupli oziroma gnezdi ter drevesa večjih dimenzij in posebnih oblik.
5. Lubadarka je še živo ali sušeče se drevo, v katerem so podlubniki. Suho drevo, iz katerega so podlubniki že izleteli, se ne šteje za lubadarko in se zanj ne more izdati odločba o sanitarni sečnji.
6. Mirne cone so obsežnejši deli gozdnega prostora, v katerih se omejijo oziroma prepovejo dejavnosti, ki vznemirjajo prostoživeče živali.
7. Mokrišča oziroma vodni viri so območja močvirij, nizkih barij, šotič ali vode (npr. izviri, potoki) ter umetno ustvarjeni kali, mlake in vodni zbiralniki.
8. Nahajališča ogroženih rastlinskih vrst so območja, na katerih uspevajo rastlinske vrste, ki so v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, opredeljene kot ogrožene.
9. Odmrli les obsega odmrli stoječa drevesa (sušice), odmrli ležeča drevesa (podrtice), odmrle stoječe dele prelomljenih dreves, odmrle ležeče dele prelomljenih dreves s koreničniki, odmrle ležeče dele prelomljenih dreves, sečne ostanke ter ostalo načrtno puščeno biomaso v gozdu.
10. Pasišča so travne površine v gozdnem prostoru, ki so namenjene prehranjevanju divjadi oziroma ohranjanju in izboljšanju življenjskega okolja prostoživečih živali oziroma rastlin.
11. Protipožarne preseke so intervencijske gozdne prometnice za potrebe varovanja naravnega okolja pred požari in se delijo na protipožarne gozdne ceste in protipožarne poti. Glede na prevoznost za gasilska vozila za gašenje požarov v naravi se protipožarne preseke razvrščajo v:
 - protipožarne preseke prve kategorije, kamor spadajo protipožarne gozdne ceste in tiste protipožarne poti, ki omogočajo dostop gasilskim vozilom za gašenje gozdnih požarov in gasilskim cisternam za gašenje gozdnih požarov;
 - protipožarne preseke druge kategorije, kamor spadajo protipožarne poti, ki omogočajo dostop manjšim gasilskim vozilom za gašenje gozdnih požarov.
12. Škodljivi abiotični dejavniki so zlasti močan veter, žled, težek sneg, suša, poplave, plaz, usad, toča izjemna vročina, zmrzali, imisije in intenzivne padavine.

13. Zatočišča so predeli gozdnega prostora, ki se načrtno prepustijo naravnemu razvoju ali pa se oblikujejo z nego oziroma sečnjo.
14. Zimovališča so deli življenjskega prostora populacij prostoživečih živali, praviloma na prisojnih ali v nižje ležečih predelih gozdov, kjer populacije prostoživečih živali preživijo zimsko obdobje.
15. Žarišče podlubnikov tvorijo ena ali več lubadark, sečni ostanki ali neobeljeni gozdni lesni sortimenti, v katerih so navzoči podlubniki.
16. Žarišče škodljivih organizmov tvori eno ali več dreves ali delov dreves, na katerih so škodljivi organizmi. V žarišču je mogoče opaziti znake propadanja dreves, kot so: prebarvanje krošnje, izguba listov/iglic, odmiranje, smoljenje, trosnjaki in trosišča gliv, nekroze v skorji, žuželke, rovni sistemi in drugi znaki.
17. Začasna skladišča gozdnih lesnih sortimentov so skladišča, ki so na novo vzpostavljena v obdobjih prenamnožitve škodljivih organizmov, ki ogrožajo gozdove, oziroma po obsežnih naravnih ujmah in so namenjena začasnem skladiščenju gozdnih lesnih sortimentov, ki so jih napadli škodljivi organizmi in jih je treba v najkrajšem možnem času odpeljati iz gozda. Med ta skladišča ne spadajo skladišča gozdnih lesnih sortimentov ob cestah, ki so namenjena začasnemu skladiščenju neposredno po pravilu gozdnih lesnih sortimentov iz gozda.
18. Pasti so iz umetnih materialov izdelane pasti, ki so opremljene s specifičnimi feromoni in se postavljajo za spremljanje (kontrola) oziroma zatiranje populacij škodljivih organizmov oziroma podlubnikov.
19. Nastave so načrtno podrta, sveža in s škodljivimi organizmi oziroma podlubniki še nenaseljena drevesa, debla ali kupi vej, ki se polagajo (drevesa, debla) ali zlagajo (kupi) zaradi spremljanja oziroma zatiranja populacij škodljivih organizmov oziroma podlubnikov. Nastave se morajo izdelati pred izletom podlubnikov.
20. Žlebljenje je postopek poškodovanja skorje do lesa v obliki paralelnih žlebov, razmaknjenih do 3 cm s standardizirano napravo.
21. Zažaganje je postopek poškodovanja skorje z vrhnjim delom meča motorne žage v paralelnih linijah razmaknjenih do 3 cm in globine do lesa.«.

2. člen

V 21. členu se v prvem odstavku v drugi alineji za besedo »proizvodom« doda besedilo »in so določene s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin«.

Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Vrste škodljivih organizmov, ki jih javna gozdarska služba redno spremlja in o njih poroča, so:

- podlubniki: osmerozobi smrekov lubadar (*Ips typographus*), šesterozobi smrekov lubadar (*Pityogenes chalcographus*), dvojnnozobi smrekov lubadar (*Ips duplicatus*), ostrozobi jelov lubadar (*Pityokteines spinidens*), krivozobi jelov lubadar (*Pityokteines curvidens*), zrnati jelov lubadar (*Cryphalus piceae*), borovi strženarji (*Tomicus* spp.);
- druge škodljive žuželke: gobar (*Lymantria dispar*), navadna borova grizlica (*Diprion pini*), rjava borova grizlica (*Neodiprion sertifer*), hrastov sprevodni prelec (*Thaumatopoea processionea*), pinijev sprevodni prelec (*Thaumatopoea pityocampa*), hrastov zavijač (*Tortrix viridana*), zapredkarice (*Cephalcia* spp.), hrastova čipkarka (*Corythucha arcuata*);

- glive, ki povzročajo rdečo trohnobo iglavcev (*Heterobasidion* spp.), kostanjev rak (*Cryphonectria parasitica*), javorov rak (*Eutypella parasitica*) in holandska brestova bolezen (*Ophiostoma ulmi* in *O. novo-ulmi*).«.

Tretji odstavek se črta.

3. člen

V 22. členu se v drugem odstavku besedilo »v sodelovanju z Gozdarskim inštitutom Slovenije« črta.

4. člen

24. člen se spremeni tako, da se glasi:

»24. člen

(spremljanje pojava škodljivih organizmov oziroma podlubnikov)

(1) Škodljivi organizmi se spremljajo v skladu s strokovnimi navodili. V njih se opredelijo način spremljanja in prednostna območja za redno spremljanje škodljivih organizmov.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se karantenski škodljivi organizmi in drugi nadzorovani škodljivi organizmi rastlin, potencialno nevarnih za gozd, spremljajo v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

(3) Zavod na podlagi strokovnih navodil in letnega programa varstva gozdov redno spremlja smrekove podlubnike s pastmi in s nastavami. Lastnosti pasti, postavitve pasti, čiščenje pasti, pričetek, trajanje in interval spremljanja, vnos podatkov o ulovu in ugotavljanje prenamnoženosti osmerozobega smrekovega lubadarja se izvede v skladu z metodo iz Priloge 8, ki je sestavni del tega pravilnika.

(4) Zavod v letnem poročilu o gozdovih, ki ga objavi na svoji spletni strani, navede predele gozdov, v katerih je bila ugotovljena prenamnožitev podlubnikov v skladu s prejšnjim odstavkom.

(5) Zavod in Gozdarski inštitut Slovenije na svojih spletnih straneh objavita stanje populacij podlubnikov in predele gozdov, v katerih je bila ugotovljena prenamnožitev v skladu s tretjim odstavkom tega člena«.

5. člen

V 25. členu se v prvem odstavku pred besedo »enkrat« doda beseda »vsaj«.

6. člen

26. člen se spremeni tako, da se glasi:

»26. člen

(ukrepi za zatiranje škodljivih organizmov oziroma podlubnikov)

(1) Ukrepi za zatiranje škodljivih organizmov se izvajajo, če je presežen prag škodljivosti za posamezen škodljivi organizem oziroma je ugotovljena njegova prenamnoženost, ki lahko poruši biotsko ravnovesje v gozdu oziroma povzroči drugo škodo v gozdovih. Zatiralni ukrepi za škodljive organizme oziroma podlubnike se izvajajo v skladu s strokovnimi navodili.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se karantenski škodljivi organizmi in drugi nadzorovani škodljivi organizmi rastlin, potencialno nevarni za gozd, spremljajo v skladu s predpisi, ki urejajo zdravstveno varstvo rastlin.

(3) Zatiralni ukrepi za podlubnike se izvajajo:

- redno v žariščih podlubnikov s sanitarno sečnjo in izdelavo lubadark ter uničenjem podlubnikov na drugem napadenem materialu,
- sistematično s pastmi in nastavami, ko se ugotovi, da se gostota populacije podlubnikov povečuje oziroma, da je populacija prenamnožena.

(4) Lubadarke se izdelajo tako, da se posekajo, obvejijo in olupijo, podlubniki v vejah, skorji in sečnih ostankih pa se uničijo. Namesto lupljenja skorje se lahko skorja lubadark obdela z žlebljenjem ali zažagovanjem. Gozdni lesni sortimenti, ki se jih z žlebljenjem ali zažagovanjem obdela pred nastopom razvojne faze bube podlubnikov, lahko ostanejo v gozdu.

(5) Nastave se morajo izdelati pred izletom podlubnikov. Pri polaganju, spremljanju in izdelavi nastav se upoštevata strokovna navodila.

(6) Podlubniki se v gozdu ali izven gozda uničujejo tudi:

- s sežiganjem napadenih delov dreves (skorja, lesni ostanki) na urejenih kuriščih;
- z mletjem napadenih delov dreves;
- z izdelavo sekancev iz napadenih delov dreves, pri čemer se pri določitvi dopustne velikosti delcev upoštevajo strokovna navodila;
- z drugimi ukrepi, ki jih določi Zavod.«.

7. člen

29. člen se spremeni tako, da se glasi:

»29. člen

(spremljanje pojava in zatiranje podlubnikov na skladiščih in začasnih skladiščih gozdnih lesnih sortimentov)

(1) Prenamnožitev podlubnikov na skladiščih se preprečuje s prednostno predelavo sortimentov iglavcev ter s stalnim spremljanjem gostote populacij podlubnikov s pastmi.

(2) Začasna skladišča gozdno lesnih sortimentov svežih neolupljenih iglavcev morajo biti od sestojev z iglavci oddaljena vsaj 100 metrov, upravljalec skladišč mora pri Zavodu pridobiti strokovno mnenje o primernosti prostora za začasno skladiščenje.

(3) Zavod najpozneje do 15. marca tekočega leta upravljalcem skladišč in začasnih skladišč za gozdne lesne sortimente, ki ležijo v bližini gostiteljskih dreves za podlubnike, izda navodila za postavitev in vzdrževanje pasti s specifičnimi feromonskimi pripravki.

(4) Upravljavci skladišč in začasnih skladišč iz prejšnjega odstavka morajo zagotoviti zadostno število pasti s feromonskimi pripravki ter jih postavljati, vzdrževati in ulovljene podlubnike sproti uničevati po navodilih Zavoda. O postavitvi pasti in ulovu podlubnikov vodijo evidenco.

(5) Na skladiščih in začasnih skladiščih gozdnih lesnih sortimentov se podlubnike uničuje z beljenjem oziroma predelavo gozdnih lesnih sortimentov, ki so naseljeni s podlubniki, ali na drug način v skladu s šestim odstavkom 26. člena pravilnika.«.

8. člen

29.a člen se črta.

9. člen

Priloga 8 se nadomesti z novo Prilogo 8, ki je kot Priloga sestavni del tega pravilnika

10. člen
(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-76/2022

Ljubljana, dne.....

EVA 2022-2330-2013

Dr. Jože Podgoršek
minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano